

Znanstveno in poetično o prestopanju meja

SLAVKO PEZDIR

V Mestnem gledališču ljubljanskem (MGL) so repertoar nove sezone uvedli s svežo

dramatizacijo Žanine Mirčevske po motivih romantičnega grozljivega romana Mary Shelley iz leta 1818 Frankenstein. Čarovnicam iz Eastwica iz pretekle sezone so tako dodali še en prenos s področja globalne industrije zabave, s katerim želijo ustreči ljubiteljem

popularnega literarnega, odrskega ali filmskega žanra, obenem pa z razmeroma znano, a pomenljivo stilizirano in zreducirano zgodbo in njenimi protagonisti današnjemu gledalcu zastaviti tudi aktualno etično dilemo.

Avtorica dramatizacije in dramaturginja uprizoritve in režiser ter avtor učinkovite glasbene opreme Eduard Miler sta precej shematizirano dogajanje v 16 prizorih v enem samem slikovito razgibanem dejanju postavila v časovno nedoločen prostor Instituta za biomedicinske raziskave. Z belimi plastičnimi zastori in zelenimi gladkimi tlemi je brezčasno mrzko in sterilno prizorišče prosekture (stičišča med življenjem in smrtjo) ustvaril scenograf Branko Hojnik ter s premiki zastorov omogočil učinkovite spremembe in s končnim brutalnim razkritjem gledališkega ozadja (po Alfonzovem uničenju sledov sinovega spornega eksperimenta) močan zaključni streznitveni poudarek. Za poklicno in socialno pomenljivo strogo stilizirane, brezosebne in vsečasne kostume je poskrbela kostumografka Jelena Proković, za diskretno stilizirano masko pa Ana Lazovski (kipar je bil Gregor Lorenci).

Igralska zasedba, ki se je morala po eni plati spopasti s predstavami o junakih, kakor jih narekujejo številne filmske različice, po drugi pa s težno stiliziranimi in aktualiziranimi liki iz najnovejše dramatizacije, je z veliko mero ustvarjalnega navdiha, partnerske tankočutnosti in discipline sledila uprizoritvenemu konceptu in odločilno prispevala k temu, da je zgodba iz kinotečnih dvoran lahko zazvenela živo ter človeško in družbeno vznemirljivo. Nosilno vlogo ambicioznega, a ne dovolj temeljito pripravljenega in trdnega raziskovalca Viktorja Frankensteina, »znanstvenika s pesniško žilico«, s katero je morda edino mogoč drzen, tvegan in vprašljiv prestop etičnih in naravnih meja med življenjem in smrtjo, je z notranjo negotovostjo in nezadostno znanostjo zaznamoval Jure Henigman. Njegovo »pesniško« negotovost in nedoslednost (nepopolnost) je s prvinsko žensko in ljubezensko zavezanostjo »prestopanju meje« zavirala in krotila ter zapolnjevala ljubica in tajnica na Institutu Elizabeta Lavenza v strogo vzneseni interpretaciji Ive Krajnc.

Z enako vznesenostjo je na koncu brez sence dvoma prestopila tudi v službo Viktorjevemu nasledniku Henryju Clervalu. Z modrostjo starca, ki od sina pričakuje preseganje lastne rutine in vzpon na očeta ramena, je Viktorja skrivoma podpiral voditeljsko prilagodljivi oče Alfonz v uglajeno-strogi paternalistični upodobitvi Borisa Ostana. Zgroženo ljudomrzniško kreaturo Izrodka, za katerega kljub zrcalnemu intelektu in duševnosti s stvarnikom Viktorjem na tem svetu ni prostora, je z zakrčenostjo telesa in ranjenostjo duše zaznamoval Matej Puc. Karikaturu univerzalnega zvestega in vdanega »aparatačika«, raziskovalca Henryja, ki ne zna reči ne in na koncu poslušno sprejme tudi breme vodenja inkriminiranega Instituta in Elizabetinega neomajnega vizionarskega projekta, je očrtal Domen Valič. Poosebljenje za resnico »slepe pravice« v karikaturi samovšečne vrhovne državne tožilke Agrippe je izrisala Bernarda Oman. V vlogah plebejsko robotih in jasnovidnih čistilk Justine in Agate sta nastopili Stannia Boninsegna in Tina Potočnik, Lana Kariž Meško pa je sproščeno oživila Agatino petletno Tamalo.

OCENA

Gledališka uprizoritev

Žanina Mirčevska:
Frankenstein

režija Eduard Miler

MGL, premiera 13. 9. 2012